

ZALĄCZNIK nr 1. do Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U.2016.2067 t.j. z dnia 2016.12.19)

WSKAZÓWKI METODYCZNE W SPRAWIE PRZEPROWADZANIA BADAŃ PROFILAKTYCZNYCH PRACOWNIKÓW

Słowniczek pojęć i objaśnienie użytych skrótów

R₁ - czynnik o udowodnionym działaniu rakotwórczym

R₂ - czynnik o wysoce prawdopodobnym działaniu rakotwórczym

O - konieczność przedłużonej obserwacji poza okres pracy zawodowej

A - czynnik o wysokim ryzyku działania alergizującego

K - czynnik zaburzający rozrodczość (o działaniu genotoksycznym lub teratogennym)

TE - test ekspozycyjny

Użyte określenia:

- 1) badanie lekarskie otolaryngologiczne, dermatologiczne, okulistyczne, neurologiczne - oznacza, że badanie powinien przeprowadzić lekarz danej specjalności,
- 2) zdjęcie rtg klatki piersiowej - oznacza zdjęcia pełnowymiarowe, przy czym zdjęcie rtg klatki piersiowej u narażonych na pyły zwłókniające ocenia się zgodnie z Międzynarodową klasyfikacją pylic, wprowadzoną przez Międzynarodową Organizację Pracy (Genewa, 1980 r.),
- 3) badania spirometryczne - badanie obejmujące co najmniej pomiar pojemności życiowej (FVC lub VC), natężonej pierwszosekundowej objętości wydechowej (FEV₁) i jej wskaźnika odsetkowego (FEV₁%VC).

Dla niektórych substancji wskazano możliwość wykonania testów ekspozycyjnych, które mogą stanowić bardzo ważne narzędzie monitorowania stanu zdrowia osób narażonych. Ograniczone możliwości wykonywania takich testów powodują, że są one - poza przypadkiem narażenia na ołów - badaniem fakultatywnym.

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I Czynniki fizyczne										
1	Hałas	ogólne; otolaryngologiczne	audiometryczne tonalne w zakresie 125-8000 Hz (przewodnictwo powietrzne i kostne); inne w zależności od wskazań	ogólne; otolaryngologiczne	audiometryczne tonalne w zakresie 125-8000 Hz (przewodnictwo powietrzne i kostne)	ogólne co 4 lata; otolaryngologiczne i audiometryczne przez pierwsze 3 lata pracy w hałasie - co rok, następnie co 3 lata	ogólne; otolaryngologiczne	audiometryczne tonalne w zakresie 125-8000 Hz (przewodnictwo powietrzne i kostne)	narząd słuchu	<ol style="list-style-type: none"> 1. W razie ujawnienia w okresowym badaniu audiometrycznym ubytków słuchu charakteryzujących się znaczną dynamiką rozwoju, częstotliwość badań audiometrycznych należy zwiększyć, skracając przerwę między kolejnymi testami do 1 roku lub 6 miesięcy. 2. W razie narażenia na hałas impulsowy albo na hałas, którego równoważny poziom dźwięku przekracza stale lub często 110 dB (A), badanie audiometryczne należy przeprowadzać nie rzadziej niż raz w roku

2	Ultradźwięki małej częstotliwości	ogólne; otolaryngolo- giczne	audiometryczne tonalne w zakresie 125-8000 Hz (przewodnictwo powietrzne i kostne)	ogólne; w zależności od wskazań – otolaryngolo- giczne	audiometryczne tonalne w zakresie 125-8000 Hz (przewodnictwo powietrzne i kostne)	co 2 lata	ogólne; otolaryngolo- giczne	audiometryczne tonalne w zakresie 125-8000 Hz (przewodnictwo powietrzne i kostne)	narząd słuchu	
3	Drgania mechaniczne (wibracja) przekazywane na kończyny górne	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układy: naczyniowy, nerwowy i kostny w zakresie kończyn górnych	próba oziębienia z termometrią skórą i próbą uciskową; ocena czucia wibracji metodą palesteczjometryczną; zdjęcia rtg rąk i stawów łokciowych	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układy: naczyniowy, nerwowy i kostny w zakresie kończyn górnych	próba oziębienia z termometrią skórą i próbą uciskową; ocena czucia wibracji metodą palesteczjomet-ryczną; w zależności od wskazań zdjęcia rtg rąk i stawów łokciowych	pierwsze badanie okresowe po roku pracy, następne co 3 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układy: naczyniowy, nerwowy i kostny w zakresie kończyn górnych	próba oziębienia z termometrią skórą i próbą uciskową; ocena uczucia wibracji metodą palesteczjomet- ryczną	obwodowy układ naczynio- wy, nerwowy i kostny w zakresie kończyn górnych	Gdy okres pracy w narażeniu na drgania mechaniczne przekazywane na kończyny górne, trwa krócej niż 5 lat i ostatnie badanie okresowe nie ujawniło zmian wskazujących na rozwój choroby wibracyjnej - nie ma potrzeby powtórnego wykonywania zdjęć rtg kości rąk i stawów łokciowych
4	Drgania mechaniczne przekazywane na całe ciało (wibracja ogólna)	ogólne; neurologiczne	w zależności od wskazań - zdjęcia rtg kręgosłupa łędźwiowo- krzyżowego	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	w zależności od wskazań - zdjęcia rtg kręgosłupa łędźwiowo- krzyżowego	co 4 lata	ogólne; neurologiczne	w zależności od wskazań - zdjęcia rtg kręgosłupa łędźwiowo- krzyżowego	kręgosłup; układ nerwowy	W przypadku skarg na zawroty głowy - badane błędniaka
5	Promieniowanie jonizujące	ogólne; ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne z oceną soczewek	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne z oceną soczewek	morfologia krwi z rozmazem; płytki kwi; retikulocyty	co 3 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na stan skóry; okulistyczne z oceną soczewek	morfologia krwi z rozmazem; płytki kwi; retikulocyty	układ krwiotwór- czy; soczewki; skóra; gonady	R ₁ , O, K Zagrożenie rozwoju embrionalnego we wczesnym okresie ciąży. W razie przekroczenia dopuszczalnej dawki promieniowania obowiązuje kontrola stanu zdrowia. Ujawnienie utrzymującej się granulocytopenii wymaga przeprowadzenia badań czynnościowych układu białokrwinkowego i badania szpiku kostnego
6	Promieniowanie i pola elektromagne- tyczne	ogólne; neurologiczne; okulistyczne z oceną soczewek	EKG; w zależności od wskazań - EEG	ogólne; neurologiczne; okulistyczne z oceną soczewek	EKG; w zależności od wskazań - EEG	co 4 lata	ogólne; neurologiczne; okulistyczne z oceną soczewek	EKG; w zależności od wskazań - EEG	układ nerwowy; układ bodźcotwór- czy serca; soczewki; układ hormonal- ny	K Kobiety w ciąży nie powinny być zatrudniane w narażeniu na pole e-m o natężeniach przekraczających dopuszczalne wartości dla środowiska ogólnego
7	Promieniowanie optyczne (długość fali od 100 nm do 1 mm)									

1. nadfioletowe (UV)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan spojówek, rogówek i soczewek; w zależności od wskazań dermatologiczne	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan spojówek, rogówek i soczewek; w zależności od wskazań dermatologiczne	w zależności od wskazań	co 3 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan spojówek, rogówek i soczewek; w zależności od wskazań dermatologiczne	w zależności od wskazań	narząd wzroku; skóra	u osób powyżej 50. roku życia narażonych na promieniowanie optyczne powyżej 10 lat, badania okresowe powinny być przeprowadzane co 2 lata
2. podczerwone (IR)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan spojówek, siatkówek i soczewek	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan spojówek, siatkówek i soczewek	w zależności od wskazań	co 3 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan spojówek, siatkówek i soczewek	w zależności od wskazań	narząd wzroku; skóra	
3. widzialne (światło)	ogólne; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan siatkówek	w zależności od wskazań	ogólne; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan siatkówek	w zależności od wskazań	co 3 lata	ogólne; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan siatkówek	w zależności od wskazań	narząd wzroku	
4. laserowe	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan rogówek, soczewek i siatkówek	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan rogówek, soczewek i siatkówek	w zależności od wskazań	co 3 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan rogówek, soczewek i siatkówek	w zależności od wskazań	narząd wzroku; skóra	
8	(uchylona)								
9	(uchylona)								
10	Zagrożenie związane z obsługą monitorów ekranowych	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę, układ ruchu w obrębie kończyn	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ ruchu w obrębie kończyn górnych	w zależności od wskazań	co 4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ ruchu w obrębie kończyn górnych	w zależności od wskazań	tkanki okołostawowe w obrębie kończyn	W przypadku ujawnienia odchyłeń ze strony układu ruchu w zakresie kończyn górnych wskazana konsultacja ortopedyczna

		górnych i kręgosłupa szyjnego; okulistyczne		i kręgosłupa szyjnego; okulistyczne; w zależności od wskazań - dermatologiczne			i kręgosłupa szyjnego; okulistyczne; w zależności od wskazań - dermatologiczne		górnych; skóra, zwłaszcza twarzy (trądzik różowaty)	
11	(uchylona)									
12	Mikroklimat gorący	ogólne	EKG	ogólne	EKG	co 3 lata; powyżej 45 roku życia - co 2 lata	ogólne	EKG	układ krążenia	Badania profilaktyczne osób zatrudnionych w klimacie tropikalnym są uregulowane odrębnymi przepisami
13	Mikroklimat zimny	ogólne; w zależności od wskazań - dermatologiczne	w zależności od wskazań - EKG	ogólne; w zależności od wskazań - dermatologiczne	w zależności od wskazań - EKG	co 3 lata	ogólne; dermatologiczne	w zależności od wskazań	skóra; obwodowy układ naczyniowy	Należy rozważyć możliwość wykonywania pracy w warunkach mikroklimatu zimnego u osób ze stanami zapalnymi w układzie ruchu i układzie oddechowym oraz z chorobą niedokrwienną serca
14	Zwiększone lub obniżone ciśnienie atmosferyczne	ogólne; otolaryngologiczne; neurologiczne; stomatologiczne	EKG	ogólne; otolaryngologiczne; neurologiczne; stomatologiczne	EKG	co 3 lata	ogólne; otolaryngologiczne; neurologiczne	EKG	układ krążenia; ośrodkowy układ nerwowy; narząd słuchu	Badania profilaktyczne nurków i personelu latającego są uregulowane odrębnymi przepisami
II Pył przemysłowy										
1	Pyły nieorganiczne (zawierające powyżej 10% wolnej krzemionki)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne co 2 lata; pierwsze zdjęcie klatki piersiowej po 4 latach pracy, następnie co 2 lata; dodatkowo - patrz uwagi	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria w miarę możliwości - badanie gazów krwi	układ oddechowy	R ₂ , O Przy zawartości SiO ₂ powyżej 50% - po 4 latach narażenia badania okresowe co rok. U narażonych na ziemię krzemkową i krzemionkową badania okresowe co rok, łącznie ze zdjęciem rtg klatki piersiowej
2	Pyły nieorganiczne zawierające poniżej 10% wolnej krzemionki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne co 4 lata; pierwsze zdjęcie rtg klatki piersiowej po 8 latach pracy, następne co 4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w miarę możliwości - badanie gazów krwi	układ oddechowy	R ₂ , O
3	Pyły kopalni węgla kamiennego	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne co 4 lata; pierwsze zdjęcie klatki piersiowej po 8 latach pracy, następne co 4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w miarę możliwości - badanie gazów krwi	układ oddechowy	R ₂ , O W razie stwierdzenia w obrazie rtg płuc zmian nieregularnych typu s.t.u - badania okresowe co 2 lata

4	Pyły grafitu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne co 4 lata; pierwsze zdjęcie klatki piersiowej po 8 latach pracy, następne co 4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w miarę możliwości - badanie gazów krwi	układ oddechowy	R ₂ , O
5	Pyły nieorganiczne zawierające włókna azbestu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy; w zależności od wskazań - laryngologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy; w zależności od wskazań - laryngologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w miarę możliwości - badanie gazów krwi w spoczynku i po wysiłku	pierwsze badanie okresowe po 3 latach pracy, następne co 2 lata; po 10 latach pracy - co rok	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy; w zależności od wskazań - laryngologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w miarę możliwości - badanie gazów krwi w spoczynku i po wysiłku	układ oddechowy	R ₁ , O
6	Pył talku zawierający włókna azbestu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	pierwsze badanie okresowe po 3 latach pracy, następne co 2 lata; po 10 latach narażenia - co rok	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w miarę możliwości - badanie gazów krwi	układ oddechowy	R ₁ , O
7	Pył zawierający metale twarde (np. wolfram, kobalt)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy; w zależności od wskazań - dermatologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	pierwsze badanie okresowe po roku pracy, następne co 2-4 lata; zdjęcie rtg klatki piersiowej co 4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy; w zależności od wskazań - klatki piersiowej co 4 lata	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w miarę możliwości - badanie gazów krwi	układ oddechowy; skóra	A, O W przypadku narażenia na kobalt patrz cz. III pkt 28
8	Pył zawierający tworzywa sztuczne, w tym sztuczne włókna mineralne	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wywiad w kierunku alergii, układ oddechowy, skórę i błony śluzowe	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne; w zależności od wskazań - laryngologiczne, dermatologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	co 4 lata; po 15 latach pracy - co rok	ogólne; w zależności od wskazań - laryngologiczne, dermatologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	układ oddechowy; skóra i błony śluzowe	A, O
9	Pył organiczny pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wywiad w kierunku alergii, układ oddechowy i skórę	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne; w zależności od wskazań - laryngologiczne, dermatologiczne	spirometria; w zależności od wskazań - testy skórne	pierwsze badanie po roku pracy, następne co 4 lata	ogólne; w zależności od wskazań - laryngologiczne, dermatologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	układ oddechowy; skóra	R ₁ - pyły drewna twardego A Wskazane korzystanie przy badaniach okresowych ze specjalnych kwestionariuszy dotyczących: byssinozy, przewlekłego zapalenia oskrzeli i astmy oskrzelowej
III Czynniki toksyczne										
1	Związki akrylowe									

	a) akrylonitryl	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, skórę i błony śluzowe	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, skórę i błony śluzowe	w zależności od wskazań	co 2-4 lata	ogólne; neurologiczne	w zależności od wskazań	układ nerwowy; skóra; błony śluzowe	R ₂ , O, A
	b) akrylany	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę, skórę, błony śluzowe	badania czynności wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę, skórę, błony śluzowe	badania czynności wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	jak wyżej	jak wyżej	badania czynności wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	układ nerwowy; wątroba; skóra; błony śluzowe	jak wyżej
Aldehydy										
2	a) akrylowy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	układ oddechowy; skóra; spojówki	A
	b) mrówkowy (formaldehyd)	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	R ₂ , O, A
3	Amoniak	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria	układ oddechowy; spojówki; rogówki	
4	Arsen i jego związki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę i skórę; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; badania czynności wątroby; EKG; badanie ogólne moczu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i wątrobę; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; badanie ogólne moczu; badanie czynności wątroby; EKG	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę i skórę; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; badanie ogólne moczu; badania czynności wątroby; zdjęcie rtg klatki piersiowej; EKG; w zależności od wskazań - badanie przewodnictwa nerwów obwodowych	układ oddechowy; skóra; wątroba; nerki; układ krwiotwórczy; obwodowy układ nerwowy; obwodowy układ naczyniowy	R ₁ , O Po 10 latach narażenia - zdjęcie rtg klatki piersiowej
	w tym - arsenowodór	ogólne	morfologia krwi	ogólne	morfologia krwi	co 2-4 lata	ogólne	morfologia krwi	układ czerwono-krwinkowy	

5	Azotu tlenki	ogólne ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy; spojówki	
6	Bar i jego związki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria	co 4 lata; pierwsze zdjęcie rtg klatki piersiowej po 8 latach pracy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w zależności od wskazań - badanie gazów krwi	płuca	
7	Benzen	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	pierwsze badanie po 6 miesiącach pracy, następne co rok	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	układ krwiotwórczy; układ nerwowy	R ₁ , O, K TE: oznaczanie zawartości fenolu w moczu
8	Benzo(a)piren	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	morfologia krwi z rozmazem; badanie ogólne moczu; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	morfologia krwi z rozmazem; badanie ogólne moczu; zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 1-2 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	morfologia krwi z rozmazem; badanie ogólne moczu; zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy; skóra; pęcherz moczowy	R ₂
9	Beryl i jego związki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; badania czynności wątroby	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę, powieki i spojówki	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; badania czynności wątroby	co 3-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę, powieki i spojówki	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - badanie gazów krwi	układ oddechowy; wątroba	R ₁ , O
10	Brom i jego związki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	układ oddechowy; skóra; spojówki	A
11	Chlor, chlorowodór i tlenki ołowiu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki; w zależności od wskazań - laryngologiczne	spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki; w zależności od wskazań - laryngologiczne	spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki; w zależności od wskazań - laryngologiczne	spirometria	układ oddechowy; skóra; spojówki	

12	Chrom i chromiany	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę; w zależności od wskazań - laryngologiczne, dermatologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę; w zależności od wskazań - laryngologiczne, dermatologiczne	w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 3-4 lata; po 10 latach pracy - co 2 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę; laryngologiczne i dermatologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy; skóra	R ₁ , O, A
13	Czterochlorek węgla	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę, układ nerwowy	badania czynności wątroby; HBsAg; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę, układ nerwowy	badania czynności wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu; w zależności od wskazań - HBsAg	co 1-2 lata	ogólne; neurologiczne	badania czynności wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	wątroba; nerki; ośrodkowy układ nerwowy	
14	Czterochloroetylen (PER)	ogólne; neurologiczne	badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - EKG, EEG	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - EKG, EEG	co 2-4 lata	ogólne; neurologiczne	badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - EKG, EEG	układ nerwowy; wątroba	R ₂
15	Cztereoetylek ołowiu	ogólne; neurologiczne	w zależności od wskazań	ogólne; neurologiczne	oznaczenie poziomu ołowiu we krwi; w zależności od wskazań - EEG i badanie psychologiczne	co rok	ogólne; neurologiczne	oznaczenie poziomu ołowiu we krwi; w zależności od wskazań - EEG i badania psychologiczne	ośrodkowy układ nerwowy	Wymieniony zakres badań profilaktycznych nie dotyczy kierowców samochodowych i pracowników stacji obsługi paliw
16	Dwumetyloformamid	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	wątroba; nerki	A
17	Epichlorohydryna	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby; spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby, spirometria	układ oddechowy; skóra; wątroba; nerki	R ₂ , O, A, K
18	Fenol i polifenole	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy i skórę	badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu;	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy i skórę	badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu;	co 2-4 lata	ogólne; neurologiczne	badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu;	układ nerwowy; wątroba; nerki; skóra	O TE: oznaczanie zawartości fenolu w moczu

			stężenie kreatyniny w surowicy		stężenie kreatyniny w surowicy			stężenie kreatyniny w surowicy		
19	Fluor i fluorki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na stan uzębienia	spirometria; zdjęcie rtg kości jednego podudzia	ogólne, ze zwróceniem uwagi na stan uzębienia; laryngologiczne	spirometria; fosfataza alkaliczna	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na stan uzębienia; laryngologiczne	spirometria; zdjęcie rtg kości podudzia lub miednicy, z uwzględnieniem uwagi w kolumnie 11; po 10 latach pracy - zdjęcie rtg kręgosłupa lędźwiowego, fosfataza alkaliczna	układ oddechowy; układ kostny	Zdjęcie rtg kości co 6 lat, naprzemiennie: jednego podudzia lub miednicy. TE: oznaczanie zawartości fluorków w moczu
20	Fosfor biały (żółty)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę, błony śluzowe, wątrobę i układ kostny	spirometria; badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; oznaczanie wapnia i fosforu w surowicy krwi	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę, błony śluzowe, wątrobę i układ kostny	spirometria; badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; oznaczanie wapnia i fosforu w surowicy krwi	co 1-2 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę, błony śluzowe, wątrobę i układ kostny	spirometria; badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; oznaczanie wapnia i fosforu w surowicy krwi	skóra; błony śluzowe; układ oddechowy; układ kostny; wątroba; nerki	
21	Fosforu związki chlorowe	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria	układ oddechowy; spojówki	
22	Ftalowy bezwodnik	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	pierwsze badanie po 6 miesiącach pracy, następne co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	układ oddechowy; skóra	A
23	Furfurol	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	w zależności od wskazań	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	w zależności od wskazań	układ oddechowy; skóra; spojówki	
24	Glinu tlenek	ogólne	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 2-4 lata	ogólne	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy	A
25	Izocyjanianowe związki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ	spirometria; w zależności od	pierwsze badanie po 6 miesiącach pracy,	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	układ oddechowy	A

		oddechowy, skórę i spojówki		oddechowy; skórę i spojówki	wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	następne 1-2 razy w roku	oddechowy, skórę i spojówki		wy; skóra; spojówki	
26	Kadm i jego związki	ogólne; w zależności od wskazań - laryngologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; morfologia krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i nerki; w zależności od wskazań - laryngologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; morfologia krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby	co 3-4 lata	ogólne; w zależności od wskazań - laryngologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; morfologia krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby	nerki; układ oddechowy; wątroba	R ₁ , O W miarę możliwości oznaczenie stężenia beta ₂ , mikroglobuliny w moczu. TE: oznaczanie zawartości kadmu w moczu
Ketony										
	a) aceton	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	układ oddechowy; skóra; spojówki	
27	b) metyloetyloketon, metyloizobutyloketon	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	w zależności od wskazań	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	w zależności od wskazań - badanie przewodnictwa nerwów obwodowych	jak wyżej	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	w zależności od wskazań - badanie przewodnictwa nerwów obwodowych	obwodowy układ nerwowy	
	c) diaceton, ilenek mezytylu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	badania czynności wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	badania czynności wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	jak wyżej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	badania czynności wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	wątroba; nerki	
28	Kobalt	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ krążenia, oddechowy i skórę	EKG; spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ krążenia, oddechowy i skórę	EKG; spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ krążenia, oddechowy i skórę	EKG; spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	mięsień sercowy; układ oddechowy; skóra	A
29	Ksylan	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	co 2-4 lata	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	układ krwiotwórczy; układ nerwowy	TE: oznaczanie zawartości metylohipurowego w moczu
30	Mangan i jego związki	ogólne; neurologiczne	badanie ogólne moczu; badania czynności wątroby	ogólne; neurologiczne	badanie ogólne moczu; badania czynności wątroby	co 2-4 lata	ogólne; neurologiczne	badanie ogólne moczu; badania czynności wątroby	układ nerwowy; wątroba; nerki	K
31	Nafta i jej produkty									

	a) benzyna ekstrakcyjna, nafta	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	morfologia krwi z rozmazem, płytki krwi	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	układ krwiotwórczy; skóra	
	b) mieszaniny zawierające wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, np. pak, smoła, asfalty	jak wyżej	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi; badanie ogólne moczu; zdjęcie rtg klatki piersiowej	jak wyżej	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi; badanie ogólne moczu; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 1-2 lata	jak wyżej	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi; badanie ogólne moczu; zdjęcie rtg klatki piersiowej	skóra; układ krwiotwórczy, pęcherz moczowy; układ oddechowy	R ₁ , O
32	Naftalen i pochodne (naftol, dekalina, tetralina)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	morfologia krwi; badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	morfologia krwi; badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	morfologia krwi; badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	wątroba; nerki; krwinki czerwone	A
33	Nikiel i jego związki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i układ oddechowy	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i układ oddechowy	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 2 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i układ oddechowy	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	skóra; układ oddechowy	R ₁ , O, A
34	Nitrogliceryna i nitroglikol	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ krążenia i nerwowy	EKG	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ krążenia i nerwowy	EKG	co 1-2 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ krążenia i układ nerwowy	EKG	układ nerwowy; układ krążenia	
35	Ołów i jego związki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy	morfologia krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy. Stężenie: ołowiu we krwi oraz co najmniej jednego z następujących: cynkoprotoporfiryny w erytrocytach lub kwasu deltaaminolewulinowego w moczu	u pracowników rozpoczynających pracę w narażeniu na ołów oznaczenie stężenia ołowiu we krwi przez pierwsze trzy miesiące - co miesiąc, a następnie co 3 miesiące - w pierwszym roku zatrudnienia. W kolejnych latach u pracowników, u których stężenie ołowiu we krwi	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy. Stężenie: ołowiu we krwi oraz co najmniej jednego z następujących: cynkoprotoporfiryny w erytrocytach lub kwasu deltaaminolewulinowego w moczu	układ krwiotwórczy; układ nerwowy, nerki	K Wskazaniami do trwałego odsunięcia od pracy w narażeniu na ołów są: 1) nawracające, trzykrotne, początkowe objawy ołowicy w ciągu ostatnich 3 lat pracy w narażeniu na ołów, 2) nawracająca, dwukrotna kolka ołowicza, 3) encefalopatia i/lub polineuropatia ołowicza, 4) nefropatia ołowicza. Wskazane jest stosowanie aktualnych "Zaleceń dotyczących rozpoznawania i profilaktyki medycznej ołowicy", opracowanych przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi i Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu

						utrzymuje się w granicach 300-500 µg/l (1,45-2,42 µmol/l) u mężczyzn i 200-300 µg/l (0,97-1,45 µmol/l) u kobiet - co 6 miesięcy. U pracowników, u których stężenie ołowiu we krwi utrzymuje się poniżej 300 µg/l (1,45 µmol/l) u mężczyzn i poniżej 200 µg/l (0,97 µmol/l) u kobiet - co 12 miesięcy, pod warunkiem że stężenia ołowiu w powietrzu nie przekraczają wartości NDS				
	Pestycydy									
	Wymienione poniżej nazwy chemiczne występują jako składniki wielu preparatów handlowych o różnych nazwach w zależności od producenta									
	1. Hamujące aktywność cholinesterazy									
	a) związki fosforoorganiczne, np. paration, malation, mefosolan	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	aktywność cholinesterazy krwinkowej	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	w zależności od wskazań	1 raz w roku	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	w zależności od wskazań	w układzie enzymatycznym; inhibitor cholinesterazy krwinkowej	TE: u osób narażonych sezonowo należy oznaczać aktywność cholinesterazy krwinkowej przed i po każdym okresie oprysków
36	b) karbaminiany, np. aldikarb, karbaryl	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej
	2. Węglowodory chlorowane: - związki dwuchlorodwufenyloetanu, np. metoksychlor, metiochlor	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę i skórę	morfologia krwi; badania czynności wątroby	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę i skórę	morfologia krwi; badania czynności wątroby	1 raz w roku	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę i skórę	morfologia krwi; badania czynności wątroby	układ nerwowy; wątroba; skóra	Morfologię krwi wykonywać tylko u narażonych na chlorowane związki benzenu

- chlorowane cyklodieny, np. aldrin, dieldrin - związki chlorowane benzenu, np. lindan, cykloheksanon									
3. Związki kwasu dwuchlorofenoksycetowego, np. dichlorprop, mekoprop	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę i skórę	badania czynności wątroby; poziom cukru we krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę i skórę	badania czynności wątroby; poziom cukru we krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	1 raz w roku	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę i skórę; w zależności od wskazań - neurologiczne	badania czynności wątroby; poziom cukru we krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	układ nerwowy; wątroba; skóra, nerki	A Mogą działać miotoksycznie
4. Pestycydy dwutiokarbaminia nowe, np. maneb, zineb, etylenotiomocznik (ETU) i propylenotiomocznik (PTU), np. chloroksuron, linuron	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę, tarczycę i skórę	badania czynności wątroby; badanie EKG; w zależności od wskazań - badania czynności tarczycy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę, tarczycę i skórę	badania czynności wątroby; badanie EKG; badania czynności tarczycy	1 raz w roku	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę, tarczycę i skórę	badania czynności wątroby; badanie EKG; badania czynności tarczycy	układ nerwowy; serce - układ bodźco-przewodzący; wątroba; tarczyca; skóra	A
5. Związki dwupirydylowe, np. parakwat, dikwat	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	1 raz w roku	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	pluca	
6. Dwunitroalkilofenole, np. dinoseb, dinokap	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę; w zależności od wskazań - okulistyczne	morfologia krwi; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę; badanie okulistyczne	morfologia krwi; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby; stężenie methemoglobiny we krwi; badanie ogólne moczu	1 raz w roku, badanie okulistyczne co 4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę; w zależności od wskazań - okulistyczne	morfologia krwi; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby	wątroba; nerki; krwinki czerwone	
7. Piretroidy, np. aletryna, cypermetryna, dekametryna, permetryna	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy i skórę	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy i skórę	w zależności od wskazań	1 raz w roku	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy i skórę	w zależności od wskazań	układ nerwowy; skóra	A

37	Pirydyna	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę, skórę, spojówki i układ nerwowy	badania czynności wątroby	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę, skórę, spojówki i układ nerwowy	badania czynności wątroby	co 4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę, skórę, spojówki i układ nerwowy	badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - badanie przewodnictwa nerwów obwodowych	wątroba; skóra; spojówki; układ nerwowy	
Rtęć										
38	a) metaliczna i jej związki nieorganiczne	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy i stan psychiczny	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy i stan psychiczny	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; w zależności od wskazań - EEG i badanie psychologiczne	co 1-2 lata	ogólne; neurologiczne	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; w zależności od wskazań - EEG i badanie psychologiczne	układ nerwowy; nerki	K TE: oznaczenie zawartości rtęci w moczu
	b) związki organiczne	ogólne; neurologiczne	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby	ogólne, w zależności od wskazań - neurologiczne; okulistyczne	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - EEG, badanie psychologiczne, badanie pola widzenia	1 raz w roku	ogólne; neurologiczne; okulistyczne	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - EEG, badanie psychologiczne, badanie pola widzenia	układ nerwowy; nerki; wątroba; nerw wzrokowy	jak wyżej
39	Siarkowodór	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, spojówki, układ nerwowy i sprawność powonienia	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, spojówki, układ nerwowy i sprawność powonienia; w zależności od wskazań - okulistyczne	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i nerwowy	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy; układ nerwowy; rogówki; spojówki	
40	Siarki tlenki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy	R ₁ , O - mgły kwasu siarkowego

41	Terpentyna	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i nerki	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i nerki	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	co 2-3 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i nerki	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	skóra; nerki	A	
42	Toluen	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	układ krwiotwórczy; układ nerwowy	TE: oznaczenie zawartości kwasu hipurowego w moczu	
43	Trójchloroetylen (TRI)	ogólne; neurologiczne	badania czynności wątroby; EKG; w zależności od wskazań - EEG	ogólne; neurologiczne	badania czynności wątroby; EKG; w zależności od wskazań - EEG	co 2-4 lata	ogólne; neurologiczne	badania czynności wątroby; EKG; w zależności od wskazań - EEG	układ nerwowy; wątroba; serce - układ bódźcoprze wodzący	R ₂ TE: oznaczenie zawartości kwasu trójchlorooctowego w moczu	
44	Wanadu pięciotlenek	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy; skóra	A	
45	Węgla dwusiarczek	ogólne; neurologiczne	poziom cholesterolu i trójglicerydów we krwi; poziom cukru we krwi; EKG	ogólne; neurologiczne; okulistyczne	poziom cholesterolu i trójglicerydów we krwi; poziom cukru we krwi; EKG; w zależności od wskazań - EEG, badanie przewodnictwa nerwów obwodowych, badanie psychologiczne	co 2-3 lata	ogólne; neurologiczne; okulistyczne; w zależności od wskazań - psychiatryczne	poziom cholesterolu i trójglicerydów we krwi; EKG; w zależności od wskazań - EEG, badanie przewodnictwa nerwów obwodowych, badanie psychologiczne	układ nerwowy; układ krążenia	K Wskazane pierwsze badanie psychologiczne i psychiatryczne po 5 latach pracy	
46	Węgla tlenek	ogólne	EKG	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	EKG	co 2-4 lata	ogólne; neurologiczne	EKG	układ nerwowy; układ krążenia		
47	Węglowodorów alifatycznych związki nitrowe i aminowe										
	a) związki aminowe (metyloamina, dwumetyloamina, dwuetylenoa-	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, nerwowy, skórę i spojówki	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, nerwowy, skórę i spojówki	w zależności od wskazań	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, nerwowy, skórę i spojówki	w zależności od wskazań	układ oddechowy; układ nerwowy; skóra;	A	

	mina) i dwuaminowe (etylenodwuamina, tetrametylenodwuamina)								blony śluzowe	
	b) związki nitrowe (nitroetan, nitropropan)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę i blony śluzowe	badania czynności wątroby	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę i blony śluzowe	badania czynności wątroby	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę i blony śluzowe	badania czynności wątroby	wątrobą; blony śluzowe	
Węglowodorów aromatycznych związki nitrowe i aminowe:										
48	a) związki nitrowe, np. nitrotolueny, nitrobenzeny	ogólne	morfologia krwi z rozmazem; badania czynności wątroby	ogólne	morfologia krwi z rozmazem; badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - badanie zawartości methemoglobiny we krwi	1-2 razy w roku	ogólne	morfologia krwi z rozmazem; badania czynności wątroby	krwinki czerwone; wątroba	A
	b) związki aminowe, np. anilina, benzydyna, betanaftyloamina	ogólne	morfologia krwi z rozmazem; badanie ogólne moczu; badania czynności wątroby	ogólne	morfologia krwi z rozmazem; badanie ogólne moczu; badania czynności wątroby	pierwsze badanie po 3-6 miesiącach pracy, następne 1-2 razy w roku	ogólne	morfologia krwi z rozmazem; badanie ogólne moczu; badania czynności wątroby	krwinki czerwone; wątroba; pęcherz moczowy	R ₁ , O, A W przypadku narażenia na anilinę, w zależności od wskazań - badanie zawartości methemoglobiny we krwi
49	Winylobenzen (styren)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, wątrobę, skórę i układu nerwowego	morfologia krwi z rozmazem; badania czynności wątroby	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, wątrobę, skórę i układ nerwowy; w zależności od wskazań - neurologiczne, dermatologiczne	morfologia krwi z rozmazem; badania czynności wątroby	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, wątrobę, skórę i układ nerwowy; w zależności od wskazań - neurologiczne, dermatologiczne	morfologia krwi z rozmazem; badania czynności wątroby	skóra, układ oddechowy; układ nerwowy; układ krwiotwórczy; wątroba	R ₂ , O, K - tlenek styrenu TE: oznaczanie zawartości kwasu migdałowego w moczu
50	Winylu chlorek	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę i skórę	badania czynności wątroby; HBsAg; próba oziębienia rąk; zdjęcie rtg rąk	ogólne; w zależności od wskazań - dermatologiczne	badania czynności wątroby; próba oziębienia rąk	co 1-2 lata	ogólne; w zależności od wskazań - dermatologiczne	badania czynności wątroby; próba oziębienia rąk; zdjęcie rtg rąk	obwodowy układ naczyniowy; wątroba; skóra;	R ₂ , O, K USG wątroby po 10 latach pracy, następne w zależności od wskazań. W przypadku dodatkowej próby oziębienia w badaniu okresowym - zdjęcie rtg rąk

									kości palców	
51	Żywice epoksydowe	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy; w zależności od wskazań - dermatologiczne	spirometria	co 3-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy; w zależności od wskazań - dermatologiczne	spirometria	skóra; układ oddechowy	A
52	Mieszaniny rozpuszczalników organicznych	ogólne; neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi; badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - EEG	ogólne; neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi; badania czynności wątroby	co 2-4 lata	ogólne; neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi; badania czynności wątroby, w zależności od wskazań - EEG	układ nerwowy; układ krwiotwórczy; wątroba	Rozszerzenie zakresu badań lekarskich i pomocniczych, w tym psychologicznych powinno wynikać ze specyfiki działania na organizm poszczególnych składników mieszaniny rozpuszczalników
53	Cytostatyki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę i skórę	morfologia krwi z rozmazem; badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę i skórę	morfologia krwi z rozmazem; badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę i skórę	morfologia krwi z rozmazem; badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu	wątroba; układ krwiotwórczy	R ₁ lub R ₂ , K
IV	Czynniki*) biologiczne		*) Wykonanie badania serologicznego służącego rozpoznaniu zakażenia czynnikiem biologicznym wymaga uzyskania pisemnej zgody badanego, poinformowanego uprzednio o celu, sposobie wykonania i ewentualnych skutkach badania.							
1	Wirus zapalenia wątroby - typ B (HBV)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	wątroba	R ₁ - po udokumentowanym zachorowaniu na wirusowe zapalenie wątroby typu B. Pracownicy służby zdrowia zatrudnieni w kontakcie z krwią
2	Wirus zapalenia wątroby - typ C (HCV)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	Bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	wątroba	R ₁ - po udokumentowanym zachorowaniu na wirusowe zapalenie wątroby typu C. Pracownicy służby zdrowia zatrudnieni w kontakcie z krwią
3	Ludzki wirus niedoboru odporności nabytej (HIV)	ogólne	w zależności od wskazań	ogólne	w zależności od wskazań	co 2 lata	ogólne	w zależności od wskazań	układ odpornościowy	Pracownicy służby zdrowia zatrudnieni w kontakcie z krwią
4	Pałeczki Brucella abortus bovis	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę, śledzoną, układ ruchu, układ nerwowy, narząd słuchu	badania czynności wątroby; badanie audiometryczne	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę, śledzoną, układ nerwowy, narząd słuchu	badania czynności wątroby; badanie audiometryczne; w zależności od wskazań odczyn Wrighta	co 3-5 lat	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę, śledzoną, układ nerwowy, narząd słuchu	badania czynności wątroby; badanie audiometryczne	wątroba; śledziona; układ ruchu; układ nerwowy; narząd słuchu	Służba weterynaryjna i zootechniczna. Pracownicy obsługi bydła, zakładów mięsnych i produkcji pasz biologicznych

	pracy na stanowiskach decyzyjnych i związanych z odpowiedzialnością									
	c) zagrożenia wynikające z narażenia życia	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej
	d) zagrożenia wynikające z monotonii pracy	ogólne	w zależności od wskazań	jak wyżej	w zależności od wskazań	jak wyżej	jak wyżej	w zależności od wskazań	ośrodkowy układ nerwowy	
2	Prace wymagające pełnej sprawności psychoruchowej	ogólne; okulistyczne; neurologiczne	testy sprawności psychoruchowej	ogólne; w zależności od wskazań - okulistyczne, neurologiczne	w zależności od wskazań - testy sprawności psychoruchowej	co 3-4 lata; powyżej 50 roku życia - co 2 lata	ogólne	w zależności od wskazań		
Praca na wysokości										
3	a) do 3 m	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne, okulistyczne, otolaryngologiczne	w zależności od wskazań	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne, okulistyczne, otolaryngologiczne	w zależności od wskazań	co 3-5 lat	ogólne	w zależności od wskazań		
	b) powyżej 3 m	ogólne; neurologiczne; okulistyczne; otolaryngologiczne z oceną błędników	w zależności od wskazań	ogólne; neurologiczne; okulistyczne; otolaryngologiczne	w zależności od wskazań	co 2-3 lata; powyżej 50 roku życia - co rok	ogólne	w zależności od wskazań		Wady wzroku wymagające stałego noszenia szkieł korekcyjnych stanowią przeciwwskazanie do zatrudnienia (nie dotyczy soczewek kontaktowych)
4	Praca zmianowa	ogólne	w zależności od wskazań	ogólne	w zależności od wskazań	co 3-5 lat	ogólne	w zależności od wskazań		
5	Praca fizyczna z wydatkiem energetycznym na pracę powyżej 1500 kcal/8 godzin lub 3 kcal/min dla mężczyzn i powyżej 1000	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układy: ruchu, krążenia i oddechowy	EKG; w zależności od wskazań - spirometria; zalecana próba wysiłkowa: VO ₂ max	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układy: ruchowy, krążenia i oddechowy	EKG; w zależności od wskazań - spirometria; zalecana próba wysiłkowa: VO ₂ max	co 5 lat; powyżej 45 roku życia - co 3 lata	ogólne	EKG		

	kcal/8 godz. lub ponad 2 kcal/min dla kobiet									
6	Praca w wymuszonej pozycji	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ ruchu	w zależności od wskazań	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne, ortopedyczne	w zależności od wskazań	co 3-5 lat	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne, ortopedyczne	w zależności od wskazań	układ ruchu	
7	Praca wymagająca ruchów monotypowych kończyn	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ ruchu i obwodowy układ nerwowy	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ ruchu i obwodowy układ nerwowy	w zależności od wskazań	ogólne	w zależności od wskazań	układ ruchu; obwodowy układ nerwowy		
8	Praca wymagająca stałego i długotrwałego wysiłku głosowego	ogólne; laryngologiczne; w zależności od wskazań laryngologa - badanie foniatryczne	w zależności od wskazań	ogólne; laryngologiczne; w zależności od wskazań laryngologa - badanie foniatryczne	w zależności od wskazań	co 5 lat	ogólne; laryngologiczne; w zależności od wskazań laryngologa - badanie foniatryczne	w zależności od wskazań	narząd głosu	
VI	Praca bez określonego czynnika narażenia	ogólne	w zależności od wskazań	ogólne	w zależności od wskazań	co 5 lat	ogólne	w zależności od wskazań		